

YTTRANDE från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Skattebefrielse på permanent införsel från en medlemsstat av personlig egendom" (kodifierad version)

KOM(2008) 376 slutlig – 2008/0120 (COD)

(2009/C 77/31)

Den 18 juni beslutade rådet att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Skattebefrielse på permanent införsel från en medlemsstat av personlig egendom (kodifierad version)".

Eftersom kommittén till fullo stöder förslaget, som inte föranleder några särskilda kommentarer, beslutade EESK vid sin 447:e plenarsession den 17–18 september 2008 (sammanträdet den 17 september 2008) enhälligt att avge ett positivt yttrande om förslaget.

Bryssel, den 17 september 2008.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Dimitris DIMITRIADIS

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Strategin EU–Afrika"

(2009/C 77/32)

I en skrivelse av den 11 juli 2007 bad kommissionsledamoten för utveckling och humanitärt bistånd, Louis Michel, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att utarbeta ett förberedande yttrande om

"Strategin EU–Afrika".

Facksektionen för yttre förbindelser, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 17 juli 2008. Föredragande var Gérard Dantin.

Vid sin 447:e plenarsession den 17–18 september 2008 (sammanträdet den 18 september 2008) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 89 röster för, inga röster emot och inga nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Med tanke på globaliseringen under detta nya århundrade är det nödvändigt att i hög grad utveckla förbindelserna mellan Europa och Afrika på basis av tidigare erfarenheter. Denna utveckling bör framför allt gå mot ett partnerskap där det råder jämlikhet i fråga om rättigheter och skyldigheter. Trots tiotals år av samarbete och utvecklingsbistånd endast förvärras och fördjupas den extrema fattigdomen i Afrika: Fruktarna av en felriktad tillväxt som erbjuder få arbetstillfällen har fördelats ojämnt, vilket ytterligare ökat klyftorna. Över 55 % av befolkningen i Afrika söder om Sahara lever på mindre än en dollar per dag. Nästan 70 % av det sammanlagda antalet arbetstillfällen utgörs av odeklarerad sysselsättning, s.k. överlevnadsjobb, och över 57 % av arbetstillfällena finns inom jordbruket. Detta visar att det finns en skriande brist på anständiga och produktiva arbetstillfällen.

1.2 Utmaningen är stor framför allt när det gäller Afrikas utveckling och stabilisering, men också i fråga om den europeiska kontinentens säkerhet och dess förmåga att skapa fortlöpande och hållbar tillväxt.

1.3 Den utvecklingspolitik som unionen hittills har fört genom att tillämpa olika avtal (Lomé, Yaoundé, Cotonou) och de medel som avsatts för detta har inte gett önskat resultat, bland annat när det gäller skapandet av anständiga arbetstillfällen. Mot bakgrund av detta och det faktum att denna situation inte kan fortgå och förändringar därmed är nödvändiga, gläder sig EESK åt att toppmötet mellan EU och Afrika i Lissabon den 8–9 december 2007 blev framgångsrikt.

1.3.1 Kommittén välkomnar i synnerhet att sysselsättningsfrågan fått en övergripande karaktär.

1.4 EESK anser att skapandet av anständiga arbetstillfällen är av central betydelse för en minskning av ojämlikheten och fattigdomen samt för den sociala integrationen och för skapandet av ett värdigt liv, vilket är oumbärligt om man ska kunna undvika extremism och konflikter och således även för den stabilitet som krävs i Afrikas länder.

1.5 För att man ska lyckas skapa anständigt arbete anser kommittén att det är nödvändigt att vidta åtgärder med detta som huvudsakligt mål genom att lägga vikt vid de parametrar som anges i nedanstående punkter och som, även om de väsentligen skiljer sig från varandra, är sammankopplade på grund av starka samverkans effekter som skapar ömsesidig återverkan och utgör ett politikområde.

1.5.1 En tillväxt som huvudsakligen bygger på ett utnyttjande av naturresurserna erbjuder få arbetstillfällen. Denna tillväxt bör omdirigeras så att den i stället grundar sig på produkter som genomgått en första bearbetning och på färdiga produkter. Investeringar bör ha detta som mål och riktas till sektorer med högt mervärde.

1.5.2 Den privata sektorn, och inom den de små och medelstora företagen, är av avgörande betydelse. EU måste se till att utvecklingen av små och medelstora företag blir en central fråga för unionens samarbetspolitik.

1.5.3 Den aktuella prisstegringen på råvaror är ytterligare ett skäl till att göra jordbrukssektorn till en strategisk utvecklingsprioritering. Eftersom jordbruket upptar en väsentlig del av landområdet och sysselsätter en stor del av landsbygdsbefolkningen bör det bidra till självförsörjning inom livsmedelsproduktionen och till utvecklingen av en förädlingsindustri och därmed till att bromsa utflyttningen från landsbygden.

Man bör utforma en jordbrukspolitik på kort, medellång och lång sikt samt prioritera ett säkerställande av att medel avsätts för dess genomförande. Denna politik bör utformas i samarbete med jordbruksorganisationerna.

1.5.4 En utveckling av de mänskliga resurserna är en nödvändig faktor för all utvecklingsstrategi. Därför måste man analysera behoven av arbetstillfällen och arbetsmarknaden, göra prognoser och förutse större utmaningar som kan uppstå när yrkesutbildningen anpassas till sysselsättningen.

1.5.5 Den regionala och subregionala ekonomiska integrationen har gjort stora framsteg, men handelspotentialen måste ännu utnyttjas fullt ut. Det krävs i synnerhet en samordning av de åtgärder som vidtas för att harmonisera tullförfarandena, utveckla infrastrukturen och garantera fri rörlighet för medborgarna. Med beaktande av detta beklagar kommittén att man ännu inte har lyckats avsluta de regionala förhandlingarna om ekonomiska partnerskapsavtal, eftersom ett av målen för dessa är regional integration.

1.5.6 Den sociala dialogen bör inkluderas i och förbättra all utvecklingspolitik. Detta bör bland annat ske genom förhandlingar om kollektivavtal. Man bör alltså skapa eller vidareutveckla starka och oberoende arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

1.5.7 De icke-statliga aktörernas deltagande är en absolut nödvändighet för utvecklingen av sysselsättningssituationen och frågan bör ges en central plats i den gemensamma strategin EU–Afrika. De icke-statliga aktörerna bör därför delta i utformningen och genomförandet av de nationella och regionala vägledande planerna.

1.5.8 Goda styrelseformer är nyckeln till förtroende från investerarnas sida. Därför är de också av avgörande betydelse för sysselsättningen. De bör ses i ett övergripande perspektiv och särskilt beakta respekten för mänskliga rättigheter och arbetstagarernas rättigheter, bland annat fria fackföreningar och arbetsnormer samt åtgärder för att bekämpa korruption. Med beaktande av den sistnämnda faktorn bör EU och dess medlemsstater göra det finansiella stödet avhängigt av att biståndsflödena ska kunna spåras fram till slutanvändarna.

2. Inledning

2.1 I en skrivelse av den 11 juli 2007 uppdrog kommissionsledamoten för utveckling och humanitärt bistånd, Louis Michel, åt Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att utarbeta ett förberedande yttrande om de olika frågor som tas upp i meddelandet "Från Kairo till Lissabon – Det strategiska partnerskapet mellan EU och Afrika", och särskilt frågan om hur sysselsättningsbristen i Afrika ska kunna åtgärdas.

2.2 EESK välkomnar denna begäran som, samtidigt som den är hållen i den anda som under många år har präglat utvecklingspolitiken för Afrika, avser att ta upp nya aspekter på den framtida situation som tar form framför allt genom besluten vid toppmötet mellan EU och Afrika. Dessa beslut ingår i uttalandet om det strategiska partnerskapet, som åtföljs av en första handlingsplan (2008–2010) för partnerskapets genomförande.

2.3 Genom att begära ett yttrande om sysselsättning av EESK visar kommissionen att sysselsättningen utgör det huvudsakliga målet för dess utvecklingspolitik och att de ekonomiska och sociala aktörerna är av betydelse för utrotningen av fattigdomen genom skapandet av anständiga arbetstillfällen. EESK gläder sig över detta.

Efter en kort översyn av den politik som tidigare förts och resultatet av denna med beaktande av den nuvarande situationen i Afrika samt en översyn av den framtida politiken, kommer man i detta yttrande att framhålla de huvudsakliga åtgärder som enligt kommittén krävs för att man ska kunna bidra till skapandet av anständiga arbetstillfällen. I detta arbete kommer hänsyn att tas till de riktlinjer och den handlingsplan som antogs vid toppmötet mellan EU och Afrika i Lissabon den 8–9 december 2007. Ytrandet kommer därför särskilt att grunda sig på EESK:s tidigare yttranden om utvecklingen i Afrika ⁽¹⁾.

(1) CESE 1205/2004 "Kvinnoorganisationernas roll som icke-statliga aktörer i samband med tillämpningen av Cotonouavtalet", föredragande: Susanna Florio, september 2004.

CESE 1497/2005 "Hur sociala aspekter skall kunna integreras i förhandlingarna om avtalen om ekonomiskt partnerskap", föredragande: Antonello Pezzini och Gérard Dantin, december 2005.

CESE 753/2006 "Afrika – en nödvändig prioritering: det europeiska civila samhällets ståndpunkt", föredragande: Adrien Bedossa, maj 2006.

CESE 673/2007 "Migration och utveckling: möjligheter och utmaningar", föredragande: Sukhdev Sharma, december 2007.

Rapport från EESK:s uppföljningskommitté för EU/AVS-länderna: "De mänskliga resurserna för utvecklingen", föredragande: Brenda King och Béléli Akouete, maj 2007.

3. Allmänna kommentarer

3.1 Afrika är en kontinent med många ansikten. Den består av stater som ofta skiljer sig åt vad beträffar historia, kultur, etnisk sammansättning, egna resurser (mineraler, olja, diamanter osv.), klimat och när det gäller demokrati, goda styrelseformer och respekt för de mänskliga rättigheterna. Detta har lett till att de ekonomiska och sociala nivåerna i hög grad skiljer sig åt. Det är därför svårt att förstå eller betrakta denna kontinent på ett allmänt och enhetligt sätt. Oavsett detta har länderna i Afrika en rad gemensamma drag, i första hand deras tidigare och framtida förbindelser med Europa och en gemensam historia som kommer att leda till en gemensam framtid på grund av deras vilja till förändring.

3.2 Med tanke på globaliseringen under detta nya sekel är det nödvändigt att i hög grad utveckla förbindelserna mellan Europa och Afrika på basis av tidigare erfarenheter. Detta arbete måste struktureras kring ett samförstånd om nödvändigheten av att bygga en gemensam framtid som måste utformas kring gemensamma utmaningar och risker, en strategi som grundar sig på ömsesidiga intressen snarare än på en kortvarig gemensam historia, medkänsla eller lojalitet, vilket skulle tvinga vissa partner på båda kontinenterna att konfrontera motstridiga intressen.

3.3 Mycket står på spel. Endast femton kilometer från Europa koncentreras på den afrikanska kontinenten nutidens alla "stora risker", nämligen okontrollerad migration, nya epidemier, klimat- och miljökatastrofer, terroristhot osv. Men kontinenten har också den största potentialen i fråga om såväl naturresurser som förväntad efterfrågan på konsumtion och investeringar.

3.4 Europeiska unionen är otvivelaktigt fortfarande Afrikas främsta ekonomiska partner och dess viktigaste bidragsgivare. Detta historiska monopol är emellertid nu på väg att brytas genom offensiver från "framväxande finansärer", i första hand Kina men även Indien, de större latinamerikanska nationerna, gulfstaterna och till och med Iran. USA har fått förnyat intresse för Afrika, eftersom man är angelägen om att upprätthålla en tryggad energiförsörjning, bekämpa terroristhotet, sprida kristna värderingar och demokrati till ett nytt territorium och motverka kinesernas "inträde i spelet", något man ser som en oroande utveckling (?).

3.5 Det är ändå uppenbart att den europeiska kontinentens framtida säkerhet, t.ex. dess förmåga att upprätthålla fortlöpande och hållbar tillväxt, kommer att vara nära och omedelbart avhängig av Afrikas utveckling och stabilitet. På medellång och lång sikt kan Europa inte fortsätta att utgöra en välståndsenklav på femton kilometers avstånd från en kontinent vars främsta särdrag är fattigdom. Vad som står på spel är hållbar utveckling för Europeiska unionen, som måste bli medveten om att Afrika nu utgör en av dess gränser.

3.6 "Europas strategi för Afrika har länge karaktäriserats av en obalans i förbindelserna mellan givare och mottagare, vilka samtidigt varit kopplade till ett ideologiskt missriktat gott

samvete och en ensidig inriktning på våra egna intressen. Detta obsoleta och orealistiska synsätt har varit extremt skadligt. Det är nu nödvändigt att vända blad och upprätta en ny form av partnerskap mellan partner som är jämbördiga vad beträffar såväl rättigheter som skyldigheter, som har en gemensam inställning som grundar sig på sådana faktorer som hållbar utveckling, god ekonomisk, skattemässig och social styrning samt överföring av teknik ..." (?).

3.6.1 Denna strategi – som har grundat sig på ett ojämnt förhållande mellan "givare och mottagare" eller "långivare och låntagare" och konkretiserats i innehållet i de olika avtal som har styrt förbindelserna mellan EU och Afrika – kan, mot bakgrund av den nuvarande ekonomiska och sociala situationen i Afrika, endast betecknas som ett "misslyckande" (?). Detta är en situation som måste förändras.

Denna situation har försatt de afrikanska länderna i en beroendeställning, framför allt ekonomiskt sett, och lett till att de "invecknat" den dynamik som krävs för framgångsrikt tillträde till världsekonomin.

3.6.1.1 Efter tiotals år av utvecklingsbistånd från Europeiska unionen, många medlemsstater (ofta tidigare kolonialmakter) och internationella organisationer, såsom Världsbanken, endast förvärras och fördjupas i själva verket den extrema fattigdomen i Afrika.

3.6.1.2 Samtidigt som tillväxtekonomier och -regioner såsom Kina, Indien, Sydostasien och Brasilien utvecklas till ekonomiska makter och gör sig gällande i den internationella handeln måste, med ett fåtal undantag, länderna i Afrika fortfarande få fart på sin ekonomi.

3.6.1.3 Hur kommer det sig att ett land som Sydkorea, som för endast några år sedan levde "för ris och på ris" lyckats bli en av de världsledande aktörerna när det gäller elektronik, varvsindustri, IT-tjänster och biltillverkning ... och inte Afrika?

3.6.1.4 Europa är fortfarande den största importören av afrikanska produkter. Trots nästan tjugofem år av förmånstullar har dock exporten från Afrika till EU mer än halverats från 8 % år 1975 till 2,8 % år 2000 i förhållande till den globala handelsvolymen. Detta system med förmånstullar har inte varit tillräckligt. Det är de afrikanska varornas bristande konkurrenskraft som har haft en negativ inverkan på kontinentens möjligheter att exportera varor till Europa.

3.6.1.5 Fruktorna av Afrikas tillväxt, som i första hand härrör från utnyttjandet av kontinentens naturresurser, har fördelats ojämnt och ytterligare ökat klyftorna så att de fattiga blivit ännu fattigare medan de rika blivit ännu rikare. Inget av detta har något att göra med god ekonomisk styrning förenad med etiska hänsyn. Många afrikaner har uttalat sig om denna situation:

— "(Vi måste) ta tillbaka resurser som förvärvats på olaglig väg i ursprungsländerna och deponerats på utländska bankkonton" (?).

(?) Europeiska unionen/Afrika: "Le partenariat stratégique" (Det strategiska partnerskapet), Nathalie Delapalme, Elise Colette. Meddelande från Robert Schuman-stiftelsen, december 2007.

(?) Tal av kommissionsledamot Louis Michel vid den konferens för EU, Kina och Afrika som Europeiska kommissionen anordnade i Bryssel den 28 juni 2007.

(?) Svar från kommissionsledamot Louis Michel till en talare i den gemensamma parlamentariska församlingen i Kigali den 18–22 november 2007.

(?) Afrikanska unionens extra toppmöte om sysselsättning och fattigdomsminskning i Afrika den 3–9 september 2004 i Ouagadougou. Slutförklaringen (artikel 16).

— ”Vi lider av avsaknaden av goda styrelseformer, några länder är till och med fattigare än de var innan olje- och diamantutvinningen började, andra har ledare vars personliga tillgångar överstiger landets statskulder! Detta missförhållande beror inte på omvärlden utan på oss själva”⁽⁶⁾.

4. Från Kairo till Lissabon: en ny strategi EU–Afrika

4.1 Den politik som hittills förts och finansieringen av denna har inte alltid gett önskat resultat, särskilt när det gäller skapandet av anständiga arbetstillfällen. Mot bakgrund av detta och av att förändringar är absolut nödvändiga gläder sig EESK åt att toppmötet i Lissabon den 8–9 december 2007 blev framgångsrikt. Kommittén uppskattar den politiska vilja som har gjort det möjligt att utvidga samarbetet och t.o.m. ge det en ny utformning genom en ändrad inriktning och på så sätt utveckla såväl handeln som de politiska förbindelserna mellan de båda kontinenterna.

4.2 Sju år efter toppmötet i Kairo lades vid toppmötet i Lissabon grunderna för ett nytt jämbördigt strategiskt partnerskap mellan Afrika och Europeiska unionen, vilket har sin utgångspunkt i en rad gemensamma värderingar, principer och intressen som kommer att ge parterna möjlighet att tillsammans gripa sig an de globala utmaningarna på den internationella arenan, dvs. fred och säkerhet, goda styrelseformer och mänskliga rättigheter, migration, energi och klimatförändring, handel, infrastruktur och utveckling.

4.3 Vad som gör denna strategi originell och banbrytande är fränsett dess innehåll upprättandet av förklaringen om en operativ fas och genomförandet av åtta prioriterade handlingsplaner (jfr bilaga 1 i detta yttrande), ett slags färdplan eller arbetsprogram som kommer att konkretisera genomförandet av de strategiska prioriteringar och val som de båda kontinenterna har gjort. De framsteg som görs med att uppfylla dessa åtta handlingsplaner, som i likhet med Cotonouavtalet är extremt ambitiösa, kommer att utvärderas vid nästa toppmöte år 2012.

4.4 EESK anser det vara positivt att man, utöver de otvivelaktigt viktiga principförklaringarna, har inrättat en ram för arbetet, som kommer att omvandla dessa förklaringar till operativ verklighet och i synnerhet medge en utvärdering av genomförandet år 2010.

4.5 EESK framhåller att vart och ett av de åtta partnerskapen, som utformats som handlingsplaner, kan bidra till skapandet av anständiga arbetstillfällen så snart de nödvändiga politiska besluten har fattats och under förutsättning att de åtföljs av en särskild sysselsättningspolitik (se avsnitt 7).

4.6 Trots dessa framgångar och den goda vilja som visades under toppmötet var det dock omöjligt att dölja en rad svårigheter och potentiella risker som lyftes fram av vissa afrikanska ledare. De ansåg att den nya strategin visserligen var nydanande genom upprättandet av ett balanserat partnerskap, men att den inte skulle leda till några snabba förbättringar av förbindelserna, som än i dag i hög grad tycks vara präglade av dominerande och dominerade partner:

— Skarp kritik riktades mot EU:s byråkrati, medan det konstaterades att det ”är så enkelt att från Kina omedelbart få de traktorer vi behöver”.

⁽⁶⁾ Uttalande av ordföranden för ett ekonomiskt och socialt råd i ett fransktalande, västafrikanskt land vid generalförsamlingen i de afrikanska ekonomiska och sociala rådens förbund (Ucesa) den 13–14 november 2007 i Ouagadougou.

— EU förväntades att antingen kompensera Afrika för kolonisationen och utplundringen eller ta emot invandrare från Afrika.

— Tvivel uttrycktes om huruvida det skulle vara möjligt att ingå de ekonomiska partnerskapsavtalen i en anda av verkligt partnerskap.

— De stora meningsskiljaktigheterna beträffande krisen i Zimbabwe fördömdes.

De bägge parterna har ännu en lång och mödosam väg framför sig innan de kan uppnå sina mål i en anda av förnyat förtroende.

4.6.1 I detta sammanhang anser EESK att det i första hand är de afrikanska regeringarnas eget ansvar att inom ramen för ett balanserat partnerskap ta ansvar för goda styrelseformer och kampen mot korruption samt att locka till sig direkta eller utländska investeringar för att minska fattigdomen i det egna landet. Ett sådant ansvarstagande, som styrker deras suveränitet, är oumbärligt för ett förnyat partnerskap. Detta innebär att en anslutning till detta balanserade partnerskap mellan Europeiska unionen och Afrika kommer att vara en avgörande princip, som genom att ges fullt uttryck kommer att leda till skapandet av anständiga arbetstillfällen.

4.7 EESK noterar med tillfredsställelse den roll som det civila samhället ges, inte endast i institutionell mening (förbindelserna mellan EESK och Afrikanska unionens ekonomiska, sociala och kulturella råd)⁽⁷⁾ utan även i fråga om de icke-statliga aktörer som det organiserade civila samhället består av⁽⁸⁾. Om den politiska vilja som uttryckts ska kunna förverkligas och omvandlas till åtgärder måste man i detta sammanhang beakta de svårigheter som uppstått på detta område vid Cotonouavtalets genomförande, även om det finns risk för ett misslyckande.

På det hela taget välkomnar kommittén den inriktning på framsteg inom hela den afrikanska kontinenten som strategin EU–Afrika har fått.

5. Anständig sysselsättning, ett avgörande mål för en effektiv strategi EU–Afrika

5.1 I artikel 55 i EU–Afrikastrategin föreskrivs följande: ”Sysselsättningsfrågorna, särskilt det sociala skyddet och bristen på arbetstillfällen samt främjandet av anständigt arbete i Afrika, kommer att tas upp till gemensam behandling, varvid skapande av produktiva arbetstillfällen inom den formella ekonomin, förbättring av de dåliga levnads- och arbetsvillkoren i linje med FN:s agenda för anständigt arbete samt integration av den informella ekonomin i den formella ekonomin kommer att prioriteras ...”.

5.2 Kommittén gläder sig åt att frågan om anständigt arbete beaktas formellt i EU–Afrikastrategin, eftersom man anser att den såväl kvalitativa som kvantitativa utvecklingen av denna fråga är av central betydelse för en minskning av ojämlikheten och fattigdomen samt för den sociala integrationen, vilket är oumbärligt för ett undvikande av extremism och konflikter och således även för den stabilitet som krävs i Afrikas länder.

⁽⁷⁾ Se artiklarna 104 och 105 i förklaringen.

⁽⁸⁾ Se artiklarna 106–110 i förklaringen.

6. Sysselsättningsläget i Afrika

Den arbetsföra befolkningens andel är stor (68,6 %). Även om arbetslösheten också är stor (10,3 %) är det bristen på anständiga och produktiva arbetstillfällen som utgör det allvarligaste problemet: 46,2 % av befolkningen, av vilken 55,4 % återfinns i Afrika söder om Sahara, lever på mindre än en dollar per dag. Med andra ord är en betydande andel av den arbetsföra befolkningen sysselsatt i informella jobb, dvs. överlevnadsjobb. Den informella ekonomin svarar för 68 % av den sammanlagda sysselsättningen, varav 57,2 % återfinns inom den primära jordbrukssektorn. Det är till största delen ungdomar och kvinnor som innehar dessa jobb. Kvinnorna, som spelar en avgörande roll eftersom de har en central ställning i ekonomiska sammanhang och i familjen, utgör stommen i det ekonomiska och sociala livet i Afrika (jfr bilaga II i detta yttrande).

7. Att skapa anständiga och produktiva arbetstillfällen

Med tanke på vad som sagts ovan måste Afrikas prioritering vara att skapa anständig, produktiv och fritt vald sysselsättning. Inget annat kommer att bidra effektivt till att utrota fattigdom samt till ett värdigt liv och socialt skydd för alla, samtidigt som ett jämställdhetsperspektiv måste beaktas på alla nivåer liksom ungdomsfrågor, eftersom de unga utgör Afrikas framtid, och också solidaritet mellan generationerna.

Utan produktiv sysselsättning kommer det att vara svårt att uppnå rimlig levnadsstandard samt ekonomisk, social och personlig utveckling. Dessa mål kan framför allt uppnås genom en utveckling av mänskliga resurser och företag inom den privata sektorn. För att komma till sin rätt måste denna process utgöra en del av ett gynnsamt ramverk som inbegriper demokrati, rättsstatsprincipen, goda styresformer samt respekt för mänskliga och sociala rättigheter.

I den EU-Afrikastrategi som antogs vid toppmötet i Lissabon behandlas sysselsättningen som en övergripande fråga. Syftet med detta kapitel är att närmare behandla denna synnerligen viktiga fråga med hjälp av analyser och förslag till riktlinjer. Detta sker genom en diskussion om de avgörande faktorer som kan bidra till att strategins mål nås. Det är huvudsakligen fråga om en makroekonomisk strategi. För att hantera mångfalden av åtgärder skulle det dock vara lämpligt att på sikt upprätta en förteckning över den verksamhet för utvecklingsstöd som europeiska icke-statliga organisationer bedriver i Afrika och fokusera på de många framgångsrika programmen, särskilt när dessa program genomförs i samarbete med lokala samhällen och/eller grupper (kooperativ, grönsaksodlarförbund och utbildnings- eller hälso- och sjukvårdsorganisationer) och bidrar till att skapa sysselsättning.

Utöver vad som tidigare sagts framhåller kommittén dock med kraft att utvecklingen i Afrika, och således skapandet av anständiga och produktiva arbetstillfällen, endast kan uppnås genom större stabilitet i de afrikanska länderna. Ett betydande antal av dessa länder är fortfarande inblandade i ändlösa konflikter. Under de senaste tio åren har konflikter i Guinea, Liberia och Sierra Leone – länder som är rika på naturresurser, särskilt diamanter och virke – orsakat en allvarlig kris i regionen som lett till en omfattande flyktingström. Vidare kan nämnas den konflikt i Darfur som förlamar Sudan, det "glömda kriget" i

norra Uganda, den fortsatta osäkerheten i de östra och västra delarna av Centralafrikanska republiken och instabiliteten i Kongo, osv. Med hänsyn till den aktuella situationen är Europeiska unionens och, mer allmänt, det internationella samfundets roll viktig när det gäller en så avgörande fråga för kontinentens framtid. Utöver alla begångna grymheter, som varken får ignoreras eller accepteras, är det ett faktum att sysselsättning kan bidra till staters stabilitet, men att instabilitet förhindrar staternas utveckling och således skapandet av sysselsättning.

7.1 Sysselsättningsskapande tillväxt

7.1.1 När det gäller den ekonomiska tillväxten var 2006 ett gynnsamt år för Afrika med en uppgång på 6,3 % i Nordafrika och 4,8 % i Afrika söder om Sahara, även om det fanns stora skillnader mellan olika länder.

7.1.2 Dessa siffror är betydande, särskilt i jämförelse med resultatet i Europeiska unionen. På grund av stagnerande – för att inte säga regressiv – produktion, dåligt riktade investeringar, litet mervärde för merparten av den industriella produktionen och jordbruksproduktionen, befolkningsexplosionen och massiv brist på anständig sysselsättning, borde dock tillväxten ha varit tvåsiffrig för att sysselsättningssituationen ska kunna förbättras kvantitativt och kvalitativt. Enligt uppskattningar krävs det en tillväxt på minst 9 % för att vi ska kunna börja se några positiva effekter av millennieutvecklingsmålen, vilka hur som helst tyvärr inte omfattar några sysselsättningsmål.

7.1.3 Denna tillväxt skapar få arbetstillfällen, eftersom dess ursprung är problematiskt. Den är vanligtvis en följd av ökat utnyttjande av naturresurser – under arbetsförhållanden som ofta är på gränsen till oacceptabla – vilkas värde under senare tid har skjutit i höjden, särskilt i oljeproducerande länder på grund av det ökade råoljepriset per fat. Förutom att denna situation är instabil på grund av fluktuerande priser skapar den inte heller fler arbetstillfällen. Detta är också fallet i fråga om andra naturresurser eftersom de i allmänhet exporteras oarbetade. Vidare använder medelklassen vanligen den vinst som förnyad ekonomisk aktivitet medför till att köpa importerade varor. Inte heller denna typ av konsumtion bidrar på något sätt till att skapa lokala arbetstillfällen.

7.1.4 De vinster som utvinningen av råolja genererar (det är inte alltid uppenbart var och hur de används) måste investeras i tillverkning av bearbetade produkter med ett högt mervärde, vilket skapar sysselsättningsskapande tillväxt. Samma sak gäller andra natur- och jordbruksresurser, vilka kan främja utvecklingen av en jordbruks- och livsmedelsindustri inom ramen för en strukturerad, finansierad och prioriterad jordbrukspolitik (jfr punkt 7.4 och bilaga IV i detta yttrande).

7.1.5 Man kan inte åstadkomma en tillväxt som skapar maximalt många arbetstillfällen enbart genom att utnyttja råvaror eller traditionella och massproducerade jordbruksprodukter (sockerrör, bomull, bananer, jordnötter, kakao osv.). Det krävs också att en förädlingsindustri utvecklas som framställer produkter med ett högt mervärde, vilket på lång sikt är det bästa sättet att undvika försämrade handelsvillkor och delta i subregionala och regionala ekonomier och slutligen i världsekonomin, i syfte att utnyttja detta för att gå mot en ny utvecklingsfas.

7.2 Omdirigering av investeringar till diversifiering

Utan tillväxt skapas inga, eller få, arbetstillfällen och utan investeringar i kvalitet skapas ingen tillväxt.

Det råder allmän enighet om att det krävs en investeringsgrad på 22–25 % av BNP under flera år för att man ska kunna uppnå en konsekvent årlig tillväxttakt (jfr punkt 7.1.2). Under de senaste åren har denna dock endast uppgått till 15 %. Det finns två investeringskällor som skulle kunna bidra till en sådan tillväxttakt.

7.2.1 Inhemska investeringar

7.2.1.1 Först och främst måste investeringar ske i sektorer med högt mervärde och (eller) en hög produktionskapacitet samt en kraftig potential att skapa sysselsättning. Sådana sektorer är infrastruktur, jordbruk och hållbar utveckling, bevarande av miljön, kulturindustrin, transport, fiske, avverkning, IKT samt industri (första bearbetning och färdiga produkter). Investeringar behöver också göras på områden som bidrar till att skapa en gynnsam ram för utländska direktinvesteringar. Dessutom måste åtgärder vidtas för att skapa en fördelaktig cykel: inhemska investeringar – produktion – handel – vinst – nya inhemska investeringar osv.

7.2.1.2 Inhemska investeringar, eller snarare mobilisering av interna finansiella resurser, kommer till skillnad från utländska direktinvesteringar att ge Afrika möjlighet att fastställa sina egna utvecklingsprioriteringar.

7.2.1.3 Vad kan generera inhemska investeringar?

- Mobilisering av de enorma synliga eller osynliga vinster som fås från utnyttjandet av naturresurser (olja, gas, kol, diamanter, trä, mineraler: krom, platina, kobolt, guld, mangan, koppar, järn, uran osv.)⁽⁹⁾. (Vad görs för närvarande med dessa resurser och vad händer t.ex. med vinsterna från försäljningen av socker till ett pris som är tre gånger högre än världspriset?)
- Införandet av mervärdesskatt (moms) har endast ökat de offentliga intäkterna i begränsad och bristfällig omfattning. Detta skulle kunna förbättras.
- I vissa länder skulle förbättrad skatteuppbörd kunna fördubbla skatteintäkterna.
- Betydande skillnader i förhållandet mellan skatteintäkter och BNP (från 38 % i Algeriet och Angola till mindre än 10 % i Nigeria, Sudan och Tchad) visar att länder där detta förhållande är litet i hög grad skulle kunna öka sina intäkter.
- En övergång från odeklarerad till deklarerad sysselsättning skulle öka beskattningsunderlaget och därmed skatteintäkterna.

⁽⁹⁾ Nästan samtliga av världens kromreserver (huvudsakligen i Zimbabwe och Sydafrika), 90 % av dess platinareserver (Sydafrika) och 50 % av koboltreserverna (Demokratiska republiken Kongo, Zambia) finns i Afrika.

Alla dessa förbättringar bör kunna bidra till att de offentliga åtgärderna blir fler och bättre.

- I ett antal länder utgör de medel som invandrade arbetare skickar hem en viktig utvecklingskälla⁽¹⁰⁾. Dessa belopp uppgick år 2004 till ca 16 miljarder USD. Registrerade och icke-registrerade medel tros överstiga de finansiella medlen från offentligt utvecklingsstöd och utländska direktinvesteringar. Dessa medel, som inte leder till skuldsättning, skulle i hög grad kunna påverka investeringskapaciteten om de kanaliseras via de afrikanska ländernas officiella bank-system. Detta skulle bli aktuellt så fort detta system blir säkert, trovärdigt och effektivt. Denna enda fråga visar vilken betydelse migrationen har i de afrikanska länderna. Detta motiverar en djupgående diskussion mellan EU, de enskilda medlemsstaterna och de berörda afrikanska länderna om alla ändringar som rör regleringen av migrationsströmmarna⁽¹¹⁾.
- Kapitalflykt fortsätter att beröva de afrikanska länderna oerhörda investeringsresurser. Denna kapitalflykt är dubbelt så stor som den afrikanska kontinentens sammanlagda skulder⁽¹²⁾, vilket föranleder vissa experter att påstå att Afrika är en "nettofordringsägare" gentemot resten av världen. Om dessa resurser satsades i produktiva investeringar skulle de skapa sysselsättning och ge stora delar av befolkningen inkomster. Förutom att hindra utflödet i likhet med vad som gjorts i några europeiska länder, skulle regeringarna också kunna överväga en tillfällig amnesti för repatrieringen av sådant kapital.

Med beaktande av detta och genom att vidta nödvändiga reformer, särskilt inom finans- och budgetsektorerna, skulle Afrika kunna mobilisera betydligt större interna resurser för att finansiera produktiva investeringar efter eget val.

7.2.2 Utländska direktinvesteringar

Bidraget från utländska direktinvesteringar är avgörande för kontinentens ekonomiska utveckling. När investeringarna kanaliseras på rätt sätt spelar de en viktig roll för värdlandets utvecklingsprocess, särskilt genom att de tillhandahåller kapital, teknik, färdigheter, know-how och marknadstillträde, vilket bidrar till effektivare resursanvändning och ökad produktivitet.

7.2.2.1 Medan de genomsnittliga årliga utländska direktinvesteringarna i Afrika fördubblades under 80-talet i jämförelse med 70-talet för att uppgå till 2,2 miljarder USD, ökade de markant under 90-talet för att uppgå till 6,2 miljarder USD och till 13,8 miljarder USD under åren 2000–2003. Trots detta svarar kontinenten för knappt 2–3 % av världsflödet efter att i mitten av 70-talet nått en topp på 6 % och för mindre än 9 % av flödet till utvecklingsländer till skillnad från en tidigare topp på 28 % år 1976.

⁽¹⁰⁾ Jfr CESE 673/2007 "Migration och utveckling: möjligheter och utmaningar", föredragande: Sukhdev Sharma, december 2007.

⁽¹¹⁾ Andra gemensamma mötet mellan EESK och de ekonomiska och sociala råden i Afrika. Ordförandenas deklaration.

⁽¹²⁾ "Ekonomisk utveckling i Afrika", Unctad-rapport, 26 september 2007.

7.2.2.2 Vad som särskilt utmärker flödet av utländska direktinvesteringar i Afrika är den lockelse som naturresurserna utgör. Detta förklarar den ojämna fördelningen av utländska direktinvesteringar på kontinenten. Under de senaste tjugo åren har 24 afrikanska länder som klassificerats som beroende av olja och mineraler mottagit i genomsnitt tre fjärdedelar av de utländska direktinvesteringarna.

7.2.2.3 De utländska direktinvesteringarna måste ges en ny inriktning och huvudsakligen kanaliseras till tillverkningsindustrin med ett brett spektrum av konkurrenskraftig produktion som underlättas av tekniköverföringar. För att locka till sig diversifierade utländska direktinvesteringar och för att dessa ska bli effektiva måste Afrika fortsätta sina insatser för att skapa allmänt underlättande och attraktiva förhållanden. De utländska direktinvesteringarna kommer förvisso endast att göras och därigenom bidra till utveckling om vissa förutsättningar uppfylls, dvs. ekonomiska ramar och infrastruktur av hög kvalitet och en tillräckligt stor berörd marknad, och det är därför viktigt med regional integration och utbildad arbetskraft (jfr "Mänskliga resurser"), förstärkta och stabila offentliga myndigheter samt goda styresformer. För att de utländska direktinvesteringarna ska bli effektiva måste de anpassas till ett nationellt ekonomiskt perspektiv och därefter till ett subregionalt, regionalt och globalt perspektiv. I detta syfte måste en verklig nationell utvecklingsstrategi fastställas i likhet med vad som skedde i Sydostasien under 70- och 80-talen.

7.2.2.4 Utländska direktinvesteringar kan dock inte lösa alla problem och kommer säkert inte att leda till goda styresformer, demokrati, respekt för rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter och inte heller få ett slut på korruption, kapitalflykt osv. Med hänsyn till vad som sagts ovan bör det framhållas att direktinvesteringar från Kina har ökat i betydande omfattning under de senaste åren, huvudsakligen på grund av omfattande diplomatiska insatser, vilka kulminerade i toppmötet mellan Kina och Afrika. Kinas direktinvesteringar inriktas huvudsakligen på utvinningsindustrin och syftar till att garantera råvaror som kan stimulera landets ekonomiska tillväxt.

7.2.2.5 Under de senaste tio åren har det skett en tjugofaldig ökning av handeln mellan Kina och Afrika, från 3 miljarder USD år 1998 till 55 miljarder USD år 2006. Om man ser till Afrikas intressen kan man dock ställa sig mycket frågande till den kinesiska strategin. Kina understöder ofta regeringar som för en politik som inte leder till demokrati, respekt för rättsstatsprincipen och fattigdomsminskning ⁽¹³⁾. Ur detta perspektiv är Darfurkrisen mycket belysande, liksom Kinas inställning till Zimbabwe. Ur utvecklingssynpunkt är dessutom den kinesiska strategin skrämmande (jfr bilaga III i detta yttrande).

7.2.2.6 EU-medlemsstaternas närvaro i Afrika är betydande när det gäller investeringar. För att bygga vidare på detta förhållande skulle följande alternativ kunna övervägas:

- Erbjudna konkreta incitament för EU-företag, t.ex. importkrediter.
- Använda befintliga utvecklingsinstrument efter att ha sett över och förstärkt dem, t.ex. förstärkt avkastning från EIB:s

⁽¹³⁾ Den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen: Utkast till rapport om de utländska direktinvesteringarnas konsekvenser i Afrika, Västindien och Stilla havet. Föredragande: Astrid Lulling och Timothy Harris. Kigali, november 2007.

investeringar och stärkt investeringsstöd samt förbättrade insatser till nytta för den privata sektorn.

- Upprätta en på lämpligt sätt finansierad facilitet, alternativt ett organ, för investeringsgaranti i enlighet med artikel 77.4 i Cotonouavtalet.

7.3 Små och medelstora företag som verktyg för ekonomisk utveckling

Den privata sektorn, dess förstärkning och diversifiering är av avgörande betydelse för den hållbara utvecklingen, skapandet av arbetstillfällen och därigenom fattigdomsminskningen.

I de flesta afrikanska länder felas det så att säga en länk mellan, å ena sidan, den informella sektorn och mycket små företag som har mer med social överlevnad att göra än med ekonomisk tillväxt i sig och, å andra sidan, de filialer till stora utländska företag som är så gott som självförsörjande och därför inte bidrar mycket till den lokala ekonomin.

Detta leder till frågan om hur man ska kunna främja uppkomsten av små och medelstora företag, som kan utgöra grunden för en enhetlig ekonomisk ram som kan bidra till att utveckla den privata sektorn, vilket är avgörande för kontinentens utveckling.

Att främja utvecklingen av små och medelstora företag innebär i huvudsak att

- stärka regional integration (jfr punkt 7.8) för att åtgärda de lokala marknadernas begränsning,
- minska administrativa bördor, öka domstolarnas trovärdighet och anpassa infrastruktur, inbegripet immateriell sådan (kommunikationer), till behoven,
- skapa ekonomiska möjligheter (jfr punkt 7.2.1: Inhemsk investering) att inrätta och finansiera små och medelstora företag. Detta innebär mer specifikt att förbättra företagsklimatet till exempel genom att införa marknadsstöd och marknadsföringsstöd, hjälpa företagen att uppfylla de krav som formell finansiering innebär och ge dem ökade finansieringsmöjligheter genom ökad användning av den icke-finansiella privata sektorn.
- Europeiska unionen måste se till att utvecklingen av små och medelstora företag blir en central fråga för unionens samarbetspolitik i Afrika. EU bör genom sina medlemsstater och deras företag försöka underlätta och främja inrättandet av små och medelstora företag, huvudsakligen genom att erbjuda skatteincitament för investeringar (skattetillgodohanden, mjuka lån, EIB:s roll etc.) och genom följande:
  - Systematisk tekniköverföring (know-how, information). Unionen kunde därefter eventuellt lansera forsknings- och utvecklingsprogram. Varje europeiskt företag som ingår ett leverantörsavtal avseende utrustning, industrivaror osv. bör åta sig att överföra sin teknik. (Eftersom detta görs med Kina när det gäller kärnenergi och aeronautik, varför skulle det inte göras med Afrika för mindre sofistikerade produkter även om de finansiella intressena inte är lika stora?)

- Avknoppningar och skapandet av företagsinkubatorer. Detta skulle kunna främjas genom att inom ramen för utbildning väcka intresse för entreprenörskap.
- Utveckling av samföretag eller gemensamma företag bestående av afrikanska och europeiska komponenter (kapital, arbetskraft, ledning osv.).

7.4 Utveckling av moderna och konkurrenskraftiga jordbruksmetoder

Jordbruket, fisket och skogsbruket, som utgör viktiga beståndsdelar av landsbygdsutvecklingen, bör vara den första strategiska prioriteringen för Afrikas utveckling. Dessa sektorer är av grundläggande betydelse för primäruutvecklingen, och eftersom de omfattar en stor del av den afrikanska kontinenten strukturerar de det ekonomiska och sociala livet. Denna utveckling är nödvändig för att man ska kunna uppnå självförsörjning inom livsmedelsproduktionen eftersom det är ett synnerligen viktigt område för de afrikanska ländernas ekonomi och bidrar till att stabilisera befolkningen, framför allt eftersom den erbjuder stor potential när det gäller att skapa sysselsättning. Med hänsyn till det afrikanska jordbrukets stora betydelse – 57,2 % av den totala arbetsföra befolkningen ägnar sig åt jordbruk jämfört med 5 % i industriländerna – är det slående att endast 1 % av nionde Europeiska utvecklingsfonden har anslagits till jordbruk. Detta stärker argumentet att det civila samhället, särskilt jordbrukarna, måste involveras i utformningen av de nationella vägledande programmen. Som jämförelse kan nämnas att Världsbanken har avsatt 8 % av sina resurser till jordbruk, och själv konstaterat att detta inte är tillräckligt.

Under denna period då priserna på jordbruksråvaror, och följaktligen livsmedel, stiger mer än någonsin tidigare på de internationella marknaderna kan en gradvis utveckling av jordbrukssektorn endast ske genom en seriös och strukturerad jordbrukspolitik som grundar sig på planering på kort, medellång och lång sikt. Budgeten för och finansieringen av en sådan politik bör prioriteras i vid bemärkelse och politiken bör anpassas till de särskilda förhållandena i varje enskilt land i Afrika, samtidigt som det regionala perspektivet också bör beaktas.

Om en sådan politik ska kunna införas så framgångsrikt som möjligt kan den inte utformas och genomföras utan inblandning av de afrikanska jordbruksorganisationerna och den bör i synnerhet inkludera skyddsmekanismer. Är det till exempel vettigt att Senegal importerar ris från Asien när flodens bevattningspotential inte utnyttjats till fullo?

En välavvägd politik för främjande av arbetstillfällen inom jordbrukssektorn skulle mer specifikt kunna grunda sig på de punkter som tas upp i bilaga IV i detta yttrande.

7.5 Ge mänskliga resurser en central roll i sysselsättningspolitiken

Att utveckla de mänskliga resurserna är en avgörande faktor för all utvecklingsstrategi. Utbildning spelar en nyckelroll i denna process genom att den skapar en flexibel och mångsidig arbetskraft av god kvalitet. Därför måste de som ansvarar för planeringen av mänskliga resurser tillsammans med de ekonomiska och sociala aktörerna analysera sysselsättningsbehoven och

arbetsmarknaden, göra prognoser på medellång och lång sikt och förutse de större problem och utmaningar som kan uppstå i anslutning till att yrkesutbildningen anpassas till sysselsättningen. Rent allmänt är exempel från länder som håller på att utvecklas eller som nyligen utvecklats, såsom Korea, lärorika.

Med sina erfarenheter av utbildning samt riktad och selektiv finansiering där spårbarheten garanteras bör EU och dess medlemsstater spela en viktig roll. EU erbjuder många utbildningsprojekt som afrikanska studenter kan delta i. Detta är mycket viktigt eftersom Afrikas framtid beror på dess utbildade människor.

Olika åtgärder som skulle kunna vidtas för att placera de mänskliga resurserna i centrum för främjandet av sysselsättningen behandlas i bilaga V i detta yttrande.

7.6 Regional integration

Det är allmänt vedertaget att det finns stor potential att utveckla den inomafrikanska handeln och skapa större ekonomiska områden.

Samtidigt som den regionala och subregionala ekonomiska integrationen gjort stora framsteg, bland annat genom upprättandet av Afrikanska unionen, måste handelspotentialen fortfarande utnyttjas fullt ut. Det krävs en bättre samordning av de åtgärder som vidtas för att harmonisera tullförfarandena, minska tullar och icke-tariffära hinder, förbättra transport och kommunikation genom ökade investeringar i regional utveckling av infrastruktur samt garantera fri rörlighet för medborgarna, främst genom avskaffade viseringskrav. Allt detta ingår i politiken för fysisk planering i syfte att garantera en övergripande samstämmighet.

Afrikas ekonomiska utveckling är i första och främsta hand beroende av en fördjupning av kontinentens inre marknad, så att den kan generera den slags inhemska tillväxt som skulle stabilisera kontinenten och befästa dess plats i världsekonomin. Regional integration och utveckling av den inre marknaden är de pelare och språngbrädor som kommer att ge Afrika möjlighet att delta i världshandeln på ett positivt sätt.

Ur detta perspektiv beklagar kommittén att de regionala förhandlingarna om ekonomiska partnerskapsavtal ännu inte har slutförts, eftersom ett av målen för dessa är just ekonomisk integration.

7.7 Den sociala dialogen

Den sociala dialogen är avgörande och väsentlig när det gäller att skapa anständiga och produktiva arbetstillfällen. Därför bör den sociala dialogen utgöra en integrerad del av den gemensamma strategins genomförande. Att arbetsmarknadens parter särskilt genom kollektiva förhandlingar deltar fullt ut i det sociala och ekonomiska livet ligger inte enbart i linje med demokratiska krav utan utgör också grunden för social utveckling, social fred och ekonomisk konkurrenskraft. Den sociala dialogen är det främsta instrumentet för att skapa

socioekonomisk konsensus som kan leda till utveckling. Man kan inte heller tänka sig en optimal ekonomisk utveckling som inte samtidigt åtföljs av en social utveckling. Dessa koncept bör beaktas gemensamt för att generera den dynamik som krävs för fullt effektiva ekonomiska framsteg som kan förbättra människors liv och leda till anständiga arbeten och allmänt välbefinnande. Av detta skäl måste man upprätta eller främja fackföreningar och kollektiva förhandlingar, liksom starka och oberoende arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer som har den förmåga och det tekniska kunnande som gör att de fullt ut kan uppfylla sina roller.

7.8 *Det organiserade civila samhället*

De icke-statliga aktörernas deltagande är en absolut nödvändighet för utvecklingen av sysselsättningssituationen och bör utgöra en central fråga för den gemensamma strategin. Att inbegripa icke-statliga aktörer uppfyller inte endast kraven för deltagandedemokrati utan bidrar också till att befästa praktiska kunskaper på området för dem som dagligen bedriver handel eller är inbegripna i produktion och jordbruk. Icke-statliga aktörer bör därför delta i utformningen av de nationella och regionala vägledande programmen och bör betraktas som utvecklingsgenererande i sig samt omfattas av offentligt utvecklingsbistånd och Cotonouavtalets bestämmelser om kapacitetsbyggande. I detta sammanhang bör det erinras om tredje avsnittet i EESK:s yttrande 1497/2005 om nödvändigheten av att strukturera och t.o.m. institutionalisera organisationen av det organiserade civila samhället (plattformar, nätverk, kommittéer osv.) för att tid, plats och inriktning för debatter och åtgärder ska kunna fastställas. Ett exempel som i detta avseende skulle kunna vara värt att följa i fråga om Afrika är det inrättade av en rådgivande kommitté för det civila samhället som skedde i

Bryssel, den 18 september 2008.

december 2007 inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet mellan gemenskapen och Cariforum. (Jfr slutdeklarationen från det 25:e mötet i de ekonomiska och sociala AVS-EU-intressegrupperna som hölls den 4–6 mars i Bryssel: "Ett förbättrat partnerskap för förbättrad utveckling"). Genom att uppfylla det mandat som EESK fick genom Cotonouavtalet har kommittén, via uppföljningskommittén för AVS-EU-länderna, spelat en konsekvent roll genom att bidra till samordningen, gemensamma diskussioner och skapandet av nätverk i det organiserade civila samhället.

7.9 *Goda styresformer*

Goda styresformer är nyckeln till förtroende från investerarnas sida, ur enbart detta perspektiv är de avgörande för Afrikas utveckling. Det är därför synnerligen viktigt att i partnerskapsdialogen mellan EU och Afrika främja demokratiskt styre, vilket är nödvändigt på alla förvaltningsnivåer. Detta bör ske i ett övergripande perspektiv och inkludera respekt för mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter, bland annat fria fackföreningar, arbetsnormer, rättsstatsprincipen, institutionsbyggande och förstärkning av de statliga mekanismer som ofta på grund av sin svaghet och bristande kapacitet hindrar genomförandet av samarbetsverksamhet, det civila samhällets engagemang i en verklig deltagandedemokrati och även åtgärder för att bekämpa korruption. På den senare punkten bör EU och dess medlemsstater utnyttja partnerskapen för att göra det finansiella stödet avhängigt av att biståndsflödena ska kunna spåras fram till slutanvändarna, eftersom 30 miljarder av de sammanlagt 100 miljarder dollar som ges i årligt stöd försvinner⁽¹⁴⁾. (Se punkterna 3.6.1.5 och 7.2.1.3 sista strecksatsen.)

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁴⁾ "Den ekonomiska utvecklingen i Afrika". Unctad-rapport av den 27 september 2007. Intervju med franska statssekreteraren om den fransktalande världen. Tidningen "Le Monde" den 16 januari 2008.